

Referat despre Faustul goethean

constienta; este opera in care Goethe a reusit sa se exprime cel mai bine pe sine, in care artistul a reusit sa inglobeze problematicile clipelor si treptelor asumate prin experienta lui de viata, sa nu puna in miscare si sa nu dezvolte nimic altceva decat ceea ce contribuie la conturarea imaginii lui, la fixarea pentru vecie a chipului sau, sa nu lase in urma nici o plasmuire in care sa nu fie sensibila si activa miscarea vietii sale.

Criteriul de coeziune al problematicilor diferitelor etape ale vietii este autodepasirea - impunerea atitudinii de negare de la o etapa la alta a vietii a omului si a artistului de dinainte. Fara indoiala ca specificitatea acestui criteriu determina complexitatea esentei faustice, ce se implineste prin renuntare in favoarea unei manifestari limitate a spiritului, dar utile omului, dupa ce incepuse cu dorinta manifestarii depline a personalitatii sale, cu orice pret, pana la pierirea eroica sau tragica. Acest criteriu ar explica cele trei ipostaze ale lui Faust (care sunt si cele ale lui Goethe): titanul, omul de societate, olimpiantul, si prin asigurarea coerentei ansamblului face posibila degajarea unei semnificatii ultime a faustianismului.

La originea lui "Faust" ca elemente structurante ale conceptiei artistice, sunt titanismul, ca vointa de a se afirma in individualitatea sa in raport cu haosul lumii, dand forma si instituind prin forta-i creatoare, si setea de viata, de universalitate. In viziunea lui Goethe la baza conceptiei sale artistice ar sta conflictul intre impulsul sau catre adoratie, spre veneratie in genere, intr-o forma de exprimare pe cat posibil pagan senzoriala, si impulsul de a-si pune imediat in actiune simtamintele si instinctele, de a-si transforma impulsurile in expresie senzoriala. Razboiul dintre setea de universalitate si dorinta de individualitate poate lua forma conflictului intre vointa de a trai clipa ireversibila si aceea de a fi propulsat in vesnicie. Acest conflict sintetizeaza esenta naziintei faustiene si, pe masura conturarii substantei poemului numit tragedie, suporta o concretizare din ce in ce mai mare.

Capodopera goetheana este rezultatul preocuparii permanente a poetului timp de 60 de ani, intre 1770 si 1883, cateva luni inainte de moarte, rastimp in care contureaza o conceptie originala, diferita cu mult de legenda faustiana. Transformarea lui Faust din vechea carte populara intr-un om profund si demonic fusese pregatita de Marlowe. Din materialul literar al rebelului impotriva ordinii morale existente, ce ajunge in iad, Goethe distileaza subiectul unei drame, concentrand experientele cruciale si concluziile unei perioade din istoria lumii, in care insusi se regaseste.

Prima versiune alui "Faust", "Urfaust", este elaborata intre 1773 si 1775, fiind expresia unui moment de criza sufleteasca, prima intrare in conflict tragic a aspiratiei poetului spre totalitate, infinit, vesnicie, cu dorinta de a afla odihna in "clipa cea frumoasa". Mai concret, la originea "Urfaustului" se afla tragedia Margaretei, sentimentul de vinovatie pricinuit de nimicirea sau deprecierea inevitabila, datorata avantului spre Univers, a oricarei clipe frumoase. Aceasta prima varianta era dominata de un tragism titanice: a trebui sa nimicesti de la o clipa la alta bunul cel mai drag, care facea viata vrednica de trait; a face acestea constrans chiar de viata. Mefistofel era

nimitorul clipelor frumoase, al iluziei ca omul poate gasi in clipa eternitatea, cel care anula valoarea oricarei fericiri in care omul isi cauta eternitatea. Pactul reprezenta pierderea esentei nemuritoare si a valorii divine prin fericirea conditionata oferita de diavol.

Dupa perioada de la Weimar si dupa Italia, "Faust" devine o creatie constient filosofica. Semne ale acestei prefaceri a substantei poemului sunt "Prologul in cer" si "Prologul in teatru".

"Prologul in cer " si "Urfaust" se exclud reciproc, caci "Prologul in cer " introduce o intelegere superioara a relativitatii presiunii sufletesti, drama lui Faust devenind "alegoria unui fenomen divin", incetand a mai fi expresia unei traiiri omenesti nepieritoare. A cunoaste corurile sublime ale ingerilor, ramasagul dintre Dumnezeu si diavol, dintre forta creatoare si cea limitativa, presupune distantarea lui Goethe fata de conflictul fundamental tragic din care s-a nascut "Urfaust". Conflictul sufletesc este transfigurat astfel intr-un conflict cosmic, Faust si Mefistofel reprezentand forte ale Universului. "Prologul in teatru" vizeaza valoarea creatiei poetice, care pentru Goethe este expresie involuntara a vietii, marturisire personala. "(Prologul in cer) arata ca goethe era pregatit sufleteste sa-i dea lui (Faust)un nou continut, facand din el o opera poetica despre propriul sau proces de universalizare, iar (Prologul in teatru) dovedeste disponibilitatea sa pentru noua forma a lui (Faust) ca redare exclusiv alegorica a unei intregi si vaste geneze". Ambele prologuri anticipeaza partea a doua, in care lumea exterioara are pregnanta ca scena independenta si nu ca proiectie a sufletului lui Faust.

in prima parte a poemului menirea lui Faust se dezvaluie a fi goana catre caduc, clipele reprezentand doar un fragment din totalitatea traiirilor, chiar cea mai plina de forta, cea mai bogata, cea mai suficienta si esentiala dintre clipe fiind, in bogatia ei, trecatoare. Nesatisfacut de stiinta, resimti in cele trecatoare plenitudinea, eternitatea, dar si neputinta omului de a o pastra, Faust devine subiect al unui razboi intre vointa de a trai clipa ireversibila si aceea de a fi plasat in vesnicie. Prin blestemul ce nimiceste lumea proprie, Faust transforma coordonatele acestui conflict, caci suspenda universalul, inlocuindu-l poate cu partile sale; conflictul se adanceste, Faust suspendand poate fortat una din dimensiunile personalitatii lui- pactul insa tocmai aceasta menire are: de instituire a unui altfel, incercarea de a recupera integral clipa ca viata, ca implinire a vesniciei.

Mefistofel si Faust inseamna doua perspective asupra clipei. Mefistofel reprezinta constiinta demonica in fata careia pana si clipele si sentimentele supreme au un caracter relativ, constiinta demonica ce e un indiciu chinuitor intrupat, conform caruia toate celor carora le daruim sufletul ca unor valori absolute sunt in fond trecatoare, limitate, relative. Mefistofel este ispititorul, criticul tuturor valorilor pamantesti relative.

"Ca intruchipare a senzorialitatii limitate el reprezinta tentatia, ca intrupare a ratiunii limitate reprezinta critica si, in mod mijlocit, constiinta vinovata in sensul insuficientei impliniri a propriilor indatoriri si planuri de viata." Judecatile lui Mefistofel asupra clipelor lui Faust sunt reprezentarile clipelor de nazuire din unghiul de vedere al vietii in intregul ei. Faust traieste imboldul absolut, confuz, care abia cand se loveste de limitele factorului momentan devine pe de o parte constient,

iar pe de alta parte culpabil si insetat de mantuire.

Conflictul faustic se construiește pornind de la insatisfacție și vină. Știința este parazită, nereușind să capteze în formulele sale marile taine ale ființării, iar mai apoi ca fiind atât de departe de fapta adevărată; știința este parazită ca orgoliu van al umanității, depășită prin suferința de Faust. Vină tragică apare însă ca urmare a conflictului dintre dragoste și titanism, dintre lume și faptură, dintre vesnicie și clipă, când Faust, în mișcarea lui spre universul nelimitat, întâlnește frumosul limitat sub chipul unei ființe omenesti. Speranța și dorința care-și caută împlinirea în ființa iubită sunt prea nelimitate ca să fie satisfăcute de aceasta,, prea vaste, ca să-și afle odihna în ea.

"Faust" are la baza tragedia Margaretei. Blestemul adresat de Faust lumii se rasfrange asupra lui însuși, apăsând asupra celei mai puternice trăiri omenesti: dragostea. Această primă jertfă, a dragostei ca o clipă relativă între altele, devine simbol al blestemului vieții titanice, insuflită de năzuința către universalitate. Menirea de a fi universal învinge clipa, după o luptă grea, lăsând în urmă sentimentul unei culpabilități copleșitoare. Pentru Goethe episodul real transfigurat aici artistic este jertfirea iubirii pentru Friederika, reprezentând renunțarea chinuitoare la propria lui clipă de viață, până atunci cea mai de preț. Necesitatea jertfei a produs o zguduire tragică.

Clipa este privită prin prisma conflictului între principiul popasului în clipa cea frumoasă (în partea întâi a poemului reprezentat de pivnita lui Auerbach și dragostea Margaretei) și nimicirea cea necesară a clipei frumoase, nimicire care devine culpa. Conflictul faustian este esențial, astfel încât Margaretei nu îi este conferit un destin propriu, ci din momentul în care i se dăruie lui Faust se integrează în destinul acestuia, în așa fel încât acesta preia răspunderea și vină ei. Faust suferă tocmai că, din pricina insuficienței lui, nu poate fi pe măsura sensului acestei lumi, pe care îl intuiește și ar dori să-l intruchipeze în el însuși.

În partea a doua a poemului acțiunea devine pentru Goethe prilejul supunerii lui Faust la alte încercări în cadrul procesului de universalizare, prilejul infatisării de diferite lumi, pe care Faust trebuie să le asimileze în sine, să le gasească cheia apoi să le depășească. Toate personajele din această a doua parte, cu excepția lui Faust și a lui Mefistofel, sunt simple alegorii, destinate să intruchipeze, să populeze și să exprime diferitele lumi. Faustul ce contempla natura ca marele rostogoliri de forțe cosmice devine printr-o acțiune în cadrul unei structuri umanizate, devine social spre a depăși socialul, trăindu-și clipa supremă în exercitarea unei funcții de stat.

Pentru crearea lui Faust II, ce diferă de cel din partea întâi, Goethe a trebuit să coboare din înaltimile olimpiene ca să-i îndreptățească pe cei mulți, să renunțe. Finalul nu corespunde unei împliniri a esenței originare faustice, ci poate fi interpretat drept renunțare etică. Faust de la început ar fi fost adecvat unei mantuirii prin divinizare, dar finalul din cer îl prezintă mantuit prin extaz, prin lepadare de sine și de lume. Totuși goana după clipă se oprește. De altfel, forma fundamentală a vinei tragice apare în partea a doua a poemului, nu în prima, nu din tragism, ci din resemnare, din abaterea de la drumul tragic.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Scena de la curtea imperiala il introduce pe Faust intre oameni, marturisind asupra victoriei sociabilitatii asupra titanismului, iar rolul asumat de organizator al unei petreceri cu masti este indiciul cel mai dureros al renuntarilor sale, umilire profunda a eului in fata lumii altadata atat de dispretuite. Socialul va fi insa depasit, pe de o parte prin fapta regeasca, iar pe de alta prin contemplatia clasica. Elena este imaginea vrajita de el insusi creata, dar care il smulge din societatea pentru care o crease si il pune pe drumul transformarii visului in realitate, intr-o masura din ce in ce mai mare. Lumea Elenei va fi conceputa ca o implinire a avantului sau spre limpezime si vastitate, ca o alinare a zvarcolirilor titanice, iar gasirea ei e conditionata de parcurgerea imperiului primejdios al mumelor si directionata de dorul lui Faust fata de frumusetea clasica. Elada e o treapta de neocolit in misterul universalizarii sale, aparandu-i lui Faust ca valoare absoluta.

Noaptea valpurgica clasica reprezinta biruinta asupra starii magice, tulburi, de vraja, in care stapaneste diavolul, asupra naturii vrajmase divinitatii, instinctuale, straine formei, zilei si masurii; ca drum catre Elena, este necesara strabaterea tuturor treptelor preliminare ale naturii clasice, este un drum atat regresiv, cat si progresiv. Conducut de calauze si interpreti antici, va ajunge pana la a-i fi revelat principiul divin al Erosului, creator de lumi. In noaptea valpurgica clasica este intretesuta si ideea lui Homunculus, care exista, aspira si pierde ca o replica a lui Faust. Faust este "omul destinat chinurilor prin spatiu, timp si trup, care nazuie sa se smulga din catusele conditiei sale, ca

sa razbata in lumea valorilor absolute", pe cand Homunculus este numai "omul idee, omul neconditionat, care ar dori sa devina cu orice pret conditionat, adica real, viu, in spatiu si in timp, obtinand elementele existentei trupesti" Homunculus ar putea fi sentinta impotriva elanului spre absolut, ce moare prin contactul cu realitatea suprema.

Frumusetea ii este accesibila lui Faust, insa nu nelimitat, nu este clipa care ii ofera odihna, ci o impacare cu timpul, extindere a spiritului asupra formelor pure, intr-un act fertil. Elena insa pierde si ea, iar destinul lui Faust se desfasoara impotriva vointei sale, el dorind parca sa-i ceara clipei sa ramana.

Mefistofel apare ca Mefistofel abia la sfarsitul celei de-a doua parti, cand Faust moare. Pentru Dumnezeu ramane valabil numai ramasagul Sau, iar nu pactul lui Faust. Viata lui, ca ratacire, cautare, nazuinta spre absolut si spre contopirea cu lumea, a fost insasi procesul mantuirii lui. "Viata lui Faust a fost realitateace ni se reveleaza in cer ca o valoare".